

K NOZ § 1982:

§ 1982

(1)

Dluží-li si strany vzájemně plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a plnit svůj vlastní dluh.

(2)

Započtením se obě pohledávky ruší v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí; nekryjí-li se zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění. Tyto účinky nastávají k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení.

Komentáře

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Důvodová zpráva k § 1982 až 1991

0 5 0

13/05/2014 / Patrik Müller

Nová formulace podmínek...

0 0 0

19/09/2016 / Admin Tým

Křížové odkazy

0 0 0

DŮVODOVÁ ZPRÁVA K § 1982 AŽ 1991

11/06/2013 / ADMINISTRÁTOR

Návrh ustanovení o započtení (kompenzaci) vychází z platné právní úpravy v občanském a obchodním zákoníku, ale zohledňuje také některé standardní úpravy kontinentálního typu, zejména rakouskou, německou a québeckou.

Ve shodě s klasickým pojetím institutu se rozlišuje kompenzace nutná a kompenzace provedená na základě ujednání stran. Pokud jde o kompenzaci ujednanou stranami, návrh nepřebírá ustanovení § 581 odst. 3 platného občanského zákoníku, podle něhož lze (vyjma pohledávky výživného pro nezletilé) započítat jakékoli pohledávky, dohodnou-li se o tom strany, neboť již z dispozitivní povahy zákonných ustanovení vyplývá právo stran dospět k ujednáním odchylným od zákona. Proto se návrh omezuje na zákaz ujednání o kompenzaci proti pohledávce výživného pro nezletilou osobu a porušení tohoto zákazu stíhá neplatnosti ujednání.

V úpravě započtení, k němuž dochází z vůle jedné strany závazkového vztahu, se zachovává dosavadní koncepce občanskoprávní a obchodněprávní úpravy. Ve shodě se všemi evropskými úpravami i s tradicí římského práva se vychází z pojetí, že k jednostrannému započtení lze přistoupit jen při střetu splatných pohledávek, je-li plnění stejného druhu, a že k zániku započítávaných pohledávek dochází – v tom rozsahu, v jakém se kryjí – zpětně k okamžiku, kdy se pohledávky staly započítatelnými. Navrhuje se však připustit výjimka pro případ, kdy věřitel odložil dlužníkovi čas plnění na jeho žádost a bezúplatně, protože v takovém případě nelze věřiteli klást k tíži její dobročinnost. Návrh, ve shodě s jeho celkovou koncepcí, nevyklučuje započtení proti pohledávkám z deliktu, jak to činí např. německé právo (§ 393 BGB) a právní řády některých jiných států. Jediná výjimka, která se navrhuje upravit, se přejímá z § 581 odst. 1 platného občanského zákoníku ohledně náhrady újmy způsobené na zdraví.

Doplněno je zvláštní pravidlo o započtení v případě solidárních závazků; vzorem je čl. 1678 CCQ. Po vzoru německé úpravy (§ 391 BGB) se navrhuje ustanovení o důsledcích započtení v případě, že pohledávka a protipohledávka mají být uspokojeny v různých místech.

Navrhuje se převzít z platného občanského zákoníku standardní pravidlo, že k započtení nejsou způsobilé naturální pohledávky.

Výjimka, kterou pro zvláštní případy zná obchodní zákoník ohledně promlčených pohledávek, se recipuje do obecné úpravy jako obecně použitelné pravidlo. Nově se, v souladu se standardními úpravami, navrhuje výslovně stanovit, že jednostranně nelze započíst ani pohledávky nejisté nebo neurčité, neboť započtení sleduje odstranění vzájemných pohledávek zúčastněných osob, nikoli vyvolání nejasností a následných sporů. Vzhledem k tomu, že některé právní řády berou v úvahu skutečnost, že nominální hodnota pohledávky a její skutečná hodnota se liší, a proto podmiňují započitatelnost pohledávek i jejich likviditou, bylo zvažováno, zda obdobnou podmínku nepřevzít i do našeho práva. Výsledek odborných diskusí však toto řešení nepodpořil: proto návrh setrvává na středoevropském standardu a otázku likvidity pohledávek výslovně neřeší.

Zatím žádné diskuzní příspěvky